EastMed'in daha çok yolu va

EastMed boru hattının inşasının iki buçuk yıllığına gözden uzak kalmasının beklendiği, projenin uygulanabilir olup olmadığına dair detaylı araştırmanın, 2021 yılı sonunda tamamlanmasının beklendiği belirtildi

Yunanistan, İsrail ve Güney Kıbrıs arasında uzun süredir yapımı ile ilgili görüşmelerin sürdüğü ve Akdeniz'in doğusundaki doğalgaz yataklarından Avrupa'ya gaz sevk edecek olan denizaltı doğal gaz boru hattının prensip anlaşması, söz konusu üç ülkenin liderlerinin katıldığı bir törenle Atina'da imzalandı.

Yunanistan Başbakanı Kyriakos Miçotakis, İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu ve Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Nikos Anastasiades'in katılımı ile imzalanan anlaşmanın ardından bir sonraki adımın, boru hattının yapımı için özel şirketlere yönelik ihale aşaması olacağı bildirildi.

Anlaşmanın imzalanmasının ardından, boru hattının 2025 yılında faaliyete girmesi bekleniyor.

Doğu Akdeniz'den çıkarılacak doğal gazı Avrupa'ya taşıması planlanan EastMed projesinin inşasıyla ilgili önceki gün Güney Kıbrıs, Yunanistan ve İsrail enerji bakanları arasında Atina'da imzalanan anlaşma, Rum basınında geniş şekilde yer aldı.

Güney'de yayımlanan Fileleftheros gazetesi "Tarihi Öneme Sahip Boru Hattı" başlığıyla manşete çektiği haberinde, Güney Kıbrıs, Yunanistan ve İsrail'in EastMed'le ilgili anlaşmanın imzalanmasıyla önemli bir adım attıklarını ve anlaşmanın tarihi olduğunu yazdı.

Anlaşmanın, üç ülkenin, Avrupa'nın enerji güvenliği için çok büyük öneme sahip bir projeyle ilerleme konusundaki kararlılıklarını gösterdiğini yazan gazete, Rum Yönetimi Başkanı Nikos Anastasiadis, Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis ve İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu'nun, anlaşmanın üç ülkenin enerji bakanları tarafından imzalanmasını izleyen açıklamalarında, iki eksende hareket ettiklerine işaret etti.

Gazete üç liderin ilk olarak, projenin önemini ve Avrupa Birliği'nin (AB) desteğini vurguladıklarını, ikinci olarak ise "Türkiye'nin bölge ülkelerinin egemenlik haklarına saygı göstermesi durumunda, buna katılmasının memnuniyetle karşılanacağı mesajını gönderdiklerini" ileri sürdü.

Atina'da önceki gün imzalanan anlaşmanın, başka şeyler yanında doğal gaz boru hattının korunması ve güvenceye alınmasıyla ilgili önlemler alınmasını öngördüğünü de yazan gazete, iç sayfadan ise haberine "EastMed'le İlgili Tarihi Anlaşma" başlığıyla geniş yer verdi.

EastMed doğal gaz boru hattının inşasıyla ilgili devletlerarası anlaşmaya Rum Enerji Bakanı Yorgos Lakkotripis, Yunanistan Enerji Bakanı Kostis Hacıdakis ve İsrail Enerji Bakanı Yuval Steinitz tarafından imza konduğunu da kaydeden gazete, imzaların Rum Yönetimi Başkanı Nikos Anastasiadis, Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis ve İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu huzurunda atıldığını belirtti.

Anlaşmanın imzalandığı Zappion Sarayı'nda İtalya'nın Yunanistan'daki büyükelçisinin de hazır bulunduğunu kaydeden gazete, imza töreninde Rum tarafının Atina'daki Büyükelçisi Kiriakos Kenevezos, Hükümet Sözcüsü Kiriakos Kusios ve diğer yetkililerin de yer aldığını ekledi.

Politis gazetesi, "EastMed İmzalandı- Meydan Okumalar Olduğu Gibi Kalıyor- Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Dikkati Yine Türkiye'nin MEB'de Sebep Olduğu Gerginlikte" başlıklarıyla manşete çektiği haberinde, anlaşmanın imzalanmasının ardından Rum hükümetinin, dikkatini yine, Türk yetkililerin önceki günkü gelişmeyle ilgili tepkileri ve tehditlerinin ışığı altında, sözde MEB'deki ileri sürülen Türk faaliyetlerine çevirdiği iddiasında bulundu.

Gazete, Rum Enerji Bakanlığı için bir sonraki adımın, ENI şirketinin 6'ncı parseldeki "Korno" yatağında önümüzdeki haftalarda yapacağı sondaj olduğunu da belirtti.

Gazete "Politikacıların EastMed'le İlgili İmzalarının Ardından Söz Uzmanlarda" başlığıyla iç sayfadan yer verdiği haberinde ise boru hattının uygulanabilir olup olmadığının nihai olarak önümüzdeki [illegible] içerisinde değerlendirileceğini yazdı.

İmzaların önceki gün atılmasının ardından, EastMed boru hattının inşasının yaklaşık iki buçuk yıllığına gözlerden uzak kalmasının beklendiğini yazan gazete, projenin uygulanabilir olup olmadığına dair beklentileri doğrulayacak ya da yalanlayacak detaylı tekno-ekonomik araştırmanın, 2021 yılı sonu veya 2022'nin başında tamamlanmasının beklendiğini ifade etti.

O zaman kadar söz sahibinin politikacılar değil uzmanlar, uluslararası doğal gaz piyasası ve yakıtın olası alıcıları olacağını yazan gazete, her şeyin iyi gitmesi ve araştırmanın boru hattı için uygun sonuç olduğunu göstermesi durumunda, nihai yatırım kararının 2022-2023 yıllarında imzalanması gerekeceğini, bununla birlikte boru hattı inşasının 2-3 yıl süreceğini ekledi.

Gazete "EastMed Yalnızca Bir Çözüm" başlıklı yorumsal bir haberinde, "şirketlerin (Kıbrıs sorunu sürerken) Kıbrıs doğal gazının ticaretine ilişkin en iyi seçeneğin, Mısır'daki terminaller olduğunu gayet iyi bildiklerini", öte yandan Rum hükümetinin de diğer seçenekleri daha olası ve daha cazip addettiğini ekledi.

Haravgi gazetesi haberinde, Türkiye ile Libya arasındaki anlaşmanın Yunanistan, Güney Kıbrıs ve İsrail'i, EastMed boru hattının inşasıyla ilgili anlaşmanın imzalanması konusunda hızlandırdığı yorumunu yaptı.

Haber Alithia gazetesinde "İmzalar Ardından Türkiye'de Öfke- EastMed Ete Kemiğe Bürünmeye Başlıyor- Tarihi Bir Gün", Haravgi'de ise "İmzaladılar- EastMed'i Daha Yolu Var- EastMed İçin Tarihi Gün" başlıklarıyla yer aldı.

"Barışa katkı yaptık"

Yunanistan Başbakanı Miçotakis, EastMed projesinin hem barışa katto hem de bölgede jeostratejik istikrar teşkil ettiğini söyledi

Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis, EastMed projesinin imzalanmasında yaptığı açıklamada yeni bir jeopolitik ilişkiden söz ederek, bunun asılsız iddia edenlere seslendi. Miçotakis, tekrar açıdan uygulanabilir ve diğer seçeneklere göre ne ticari açıdan hukukuna bir boru hattından söz etti.

Önceki gün gerçekleştirilen, yeni bir jeopolitik ilişkinin sembolü olarak nitelendirdiği ve anlaşmanın imzalanmasının ekonomik, diplomatik, jeostratejik ve kalkınma boyutuna sahip olduğunu ve bunun bölgedeki barış ile istikrara katkıda bulunduğunu da dile getiren Miçotakis, bunun en büyük doğal gaz boru hatlarından biri olduğunu ve ülkeler açısından sahip olduğu barış sonuçlarını ifadesinde, hem barışa katkı hem de bölgede jeostratejik istikrar teşkil ettiğini savundu.

Boru hattının, Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ın jeostratejik rolünü pekiştireceğini ifade ederken ülkelerinin bölgenin enerji arzının kritik bir oyuncusu haline geldiğini de ifade eden Miçotakis, Türkiye'ye de mesaj göndererek "EastMed projesinin hiç kimse için tehdit teşkil etmediğini" savundu.

Miçotakis "uluslararası hukuka saygı duyulması şartıyla, anlaşmanın herkese açık olduğunu" da iddia etti.

İsrail Başbakanı Netanyahu:

"Güvenlik ve [illegible]aha katkı oldu"

[illegible] Benjamin Netanyahu, EastMed projesinin [illegible]ğı açıklamada Yunanistan, Güney Kıbrıs ve [illegible]leri bu projeye katkıda bulunmaya çağırdığını [illegible] Mısır'a özel ziyarette bulundu.

[illegible] günü ülkesi için tarihi bir gün olarak da nitelendiren [illegible] İsrail'in daha güçlü bir enerji ülkesi olduğuna [illegible]

[illegible] Kıbrıs ve Yunanistan'la iş birliğinden duyduğu [illegible]ttiniyeti dile getiren ve bunun bölgedeki güvenlik ve refaha [illegible]nda bulunduğunu kaydeden Netanyahu, herhangi bir ülke [illegible]ğitine yönelmediklerini ve halklarının iyiliği için çalıştıklarını ifade etti.

"Yunanistan ile MEB sınırı imzalanmalı"

Rum siyasi partileri EastMed anlaşmasının imzalanmasından duydukları memnuniyeti önceki gün yaptıkları açıklamalarla dile getirdi.

DİSİ, AKEL, DİKO ve EDEK'ten yapılan açıklamalarda, anlaşmanın imzalanmasından duydukları memnuniyeti dile getirirken, bazı hususlardaki görüşlerini de açıkladılar.

Özellikle AKEL'in açıklamasında, anlaşmanın "Kıbrıs Cumhuriyeti'nin egemenlik hakları çerçevesinde imzalandığının" iddia edilmesine karşın "doğalgazın Kıbrıs sorununun çözümünün ileri götürülmesi ve Türkiye'nin faaliyetleriyle yol açtığı gerginliğin azaltılması yönünde değerlendirilmesi gerektiği görüşünü benimsemeye devam edildiği" vurgulandı.

DİKO partisi ise, Yunanistan ile Güney Kıbrıs arasındaki MEB sınırının belirlenmesine ilişkin anlaşmanın da imzalanması çağrısında bulundu.

Doğalgaz tedariki için anlaşma

Yunanistan Doğalgaz Devlet İşletmesi DEPA ile "Energean Oil&Gas" şirketi arasında, EastMed boru hattı aracılığıyla doğalgaz tedariki için Niyet Mektubu (Letter of Intent) imzalandığı bildirildi.

Politis gazetesi, anlaşma uyarınca, Yunanistan'ın EastMed boru hattı aracılığıyla "Energean" şirketinin İsrail Münhasır Ekonomik Bölgesi içerisindeki "Karish" ve "Tanin" yataklarından çıkaracağı doğalgazdan yılda 2 milyar metreküp satın alacağını yazdı.

Haberde, Yunanistan Enerji Bakanı Kostis Hacıdakis'in, anlaşmanın doğalgazın ticari sürekliliği açısından büyük bir adım olarak nitelendirdiği belirtildi.

"EastMed'in muazzam bir faydası olacak"

Rum lider Anastasiadis, EastMed gibi projelerin, muazzam bir kolektif faydası olduğunu söyledi

Rum Yönetimi Başkanı Nikos Anastasiadis, EastMed projesinin imzalanmasında yaptığı açıklamada, üç devletin son yıllarda geliştirdiği iş birliğinin, teorik ve boş içerikli açıklamalarla sınırlı olmadığı ve bu iş birliğinin büyük jeopolitik değere sahip stratejik projelerin ileriye götürülecek pozisyonda olacak şekilde olgunlaştığının teyit edildiğini belirtti.

EastMed gibi projelerin, gerek ülkeleri, gerekse geniş bölge için muazzam bir kolektif faydası olduğunu, öte yandan bunun hayata geçirilmesinin AB'nin enerji arzının güvenliğine gerçek anlamda katkıda bulunacağını dile getiren Anastasiadis, AB'nin, boru hattının inşasıyla ilgili teknik çalışmaları finanse etme kararının, aynı zamanda boru hattının jeostratejik öneminin ABD tarafından da tanınmasının hiç de tesadüf olmadığını savundu.

Anastasiadis buna paralel olarak, ülkelerin üçlü iş birliğinin, kendini belli eden jeopolitik bir değer üzerine kurulduğunu, bunun ise Doğu Akdeniz'in karmaşık bölgesinde barış, istikrar ve güvenliğin sağlanması hedefiyle, tarihi açıdan ortak değerler üzerine kurulduğunu da ifade etti.

Geliştirdikleri iş birliklerinin, herhangi üçüncü bir ülkeye karşı olmadığını da iddia eden Anastasiadis, aksine "bunu arzu eden herhangi bir ülkenin, bağımsız devletlerin egemenlik hakları ve toprak bütünlüğüne tam anlamıyla saygı göstermesiyle birlikte, uluslararası hukukun temel ilkelerini benimsemesi şartıyla, memnuniyetle kabul edileceğini" ileri sürdü.

Anastasiadis ayrıca devletlerin anlaşmanın imzalanmasının, Doğu Akdeniz'de önemli miktarlarda hidrokarbon rezervleri keşfedilmesinin, bunların stratejik değerini çoğaltarak ve bölgede barışın sağlanması çabalarına katkıda bulunarak ortaklıkları güçlendirebileceğine dair ortak tezin bir parçası olduğunu da belirtti.

Anastasiadis sözlerinin sonunda, enerji forumuna katılan ülkelerin, devletlerarası anlaşmazlıklara rağmen, kolektif bir şekilde eylemde bulunulmasının aynı zamanda Doğu Akdeniz'i uluslararası doğal gaz piyasasında rekabetçi hale getirecek bölgesel bir enerji iş birliğine gidilmesine, bölgede barış ve istikrar hüküm sürmesi için iş birliğini sağlayan tek şey olduğunu anladıklarını da ekledi.